

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHÁZ:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Aratási kilátások.

— jun. 3.

(Cs. E.) Az aratás a magyar ember legszebb munkája. Az idén azonban aligha lesz benne valami nagy öröme. Az országszerte fellépett rozsdá iszonyu mértékben csökkent a buzatermés-eredményt; csak féltermésre van kilátás. Es ez még nem elég. Többfelől, de különösen a szociálista üzelmek által erősen felkavart Délvidékről jönnek folytonosan a hírek, hogy a fővárosi szociálisták szüntelen izgatják a munkás népet, hogy ne vállaljon aratást a régi föltételek mellett. Bér-szabályokat dolgoztak ki a munkások számára, amely szerint több mint 50 százalékkal lennének nagyobbak a munkabérek, mint voltak a múltban. Ez olyan követelés, amelyet a gazda, ha csak tönre menni nem akar, meg nem adhat.

Az aratási munkálatok fontosságát mindnyájan ismerjük. Ez nem olyan, mint a gyári munka, hogy bármikor szünetelhet. Egy aratási általános sztrájk, mint amilyent a szociálisták előidézni szeretnének, romlásba döntheti az országot. Ha a megérett gabonába nem vágja

bele az arató a kaszáját, pár nap alatt tulérett lesz az, kipereg és vége a gazda egész esztendei fáradságának; de a munkásember kenyérének is

Az izgatók lelketlenségére lehetetlen megfelelő kifejezést találni. Mit törődnek ezek azzal, ha a termés a lábán is rothad el; nekik felfordulás kell, hogy a zavarosban halászhasanak. Es hogy ezt elérhessék, az eszközökben sem válogatósak. A legfeljebb 3—4 hétig tartó aratási keresmény bizonyos, hogy nem tarthatja el egész esztendőn keresztül a mezei munkást. Megelégedhet ez azzal, — ha bi. tositja az évi kenyérnek valót. — Tulnag követelésnek az eredménye nem lehet más, mint a munkás és a munkaadó közötti lehető legnagyobb szakítás, mert minden gazda igyekezni fog azon, hogy munkáskéz hiányában a megfelelő gépek rendelkezésre álljanak. Ha nem kap aratót, vesz arató gépeket. Gyönyörűen pótolják ezek az emberi erőt. A nagyobb veszteség csak a munkást érheti, mert bizonyos, hogy az egyszer megvett gépeket a gazda összerozsdásodni nem hagyja. Nagyon hamar be fog aztán igazolódni az, hogy: a sorsának mindenki

maga a kovácsa. Beáll egyszerre a munkástöbblet és ha a kínálat nagy, a kereseti összeg is természszerüleg alább száll.

Az O. M. G. E. egyik szakosztályi ülése is foglalkozott a napokban a kérdéssel. A felvetett javaslatot a szakosztály elfogadta és elhatározta egyszersmind, hogy sürgős feliratot intéz a kormányhoz az aratási és cséplési munkálatok gyors lebonyolítása érdekében. Nevezetesen felkéri a minisztert, hogy a fenyegetett részeken munkás népgyűléseket ne engedélyezzen. És ha mégis a helyi hatóság meghallgatása után engedélyezi ezt, azon a közigazgatás megfelelően képviseltessek; de semmiesetre ne engedje azt meg, hogy a gyűléseken olyanok is részt vehessenek, akik igazítás vagy tulajdon elleni kihágás miatt már büntetve voltak. Ezek eltávolításáról gondoskodják a közigazgatás. A rossz terméssel sújtott vármegyékben a beruházási kölcsön terhére az ez évben folyósítható munkákat megkezdjék. Elhatározták továbbá, hogy felkérlik a földmivélsügyi minisztert, hogy a nyár folyamán megfelelő munkástartalékot szervezzen; és bizonyos számú aratógép készenlétben tartásával is

Az utolsó ut.

Ő volt az utolsó, kit a vonat romjai alól elővonszoltak. A lámpa fénye halvány, női vonásokat tárt elénk.

— Azonnal szörnyet halt — mondá az orvos, miközben az áldozat fején tátongó mély sebtre mutatott. — Valószínűleg már félholt volt, mikor a vasuti kocsiából kiesett s teste a felhalmozódott fa- és vasdarabok közé szorult — folytatta tovább beszédjét.

Parancsot adott, hogy a halottat szállítsák be a váróterembe, mely ez alkalommal halottas kamrává alakult.

*

Egyedül utazott egy első osztályu női szakaszban és senki sem ösmerte. Jobb karja törzse alá szorult s eltört. — Ésre lehetett venni, hogy kezében kis erszényt szorongat görcsösen a szerencsétlen. Nehezen sikerült kivenni kezéből az erszényt. Irásokkal volt tele. Ezek segítségével azon fáradoztak, hogy személyazonosságát megállapítsák.

— Ez bizonyosan német — mondá az orvos s az erszényből kivett írást a mögötte álló egyének egyikének átnyujtá.

— Nem, hanem magyar! — hallatszott egy hang a mögöttük állók közül.

— Földije talán? Ön is magyar, uram? kérdé az orvos.

— Igen! — volt a válasz.

Ez esetben nem sziveskednék e nőnek nevét és lakhelyét kibuhatólni?

— Kérem orvos ur, készséggel.

Az idegen levette a nő arcát fedő leplet. Meglepetve lépett hátra, arca eivátozott s idő telt el, míg az idegen ismét a halottra tekintett s figyelmesen megszemlélte. Az idegen a látottaktól megborzadt. Szemei előtt feküdt egy nő, összelapított, véres fejjel, eltört karokkal s lábakkal.

A fiatal arc, — melyet a pályafelvigyázó lámpája megvilágított — teljesen sértetlen maradt.

Szabályos vonások tükrözöttek le a sértetlen arczról.

Gyermekes kerekdedség vonult át azon. A világos-barna színben játszó haj rendezetlen kis fürtökben nyugodott a homlokon. Az ajka körül fájdalmas mosoly ült. Szemei zárva voltak.

Az utason, minél hosszabban szemlélte, annál inkább észrevehető volt a megindulás.

Kezdetben a hozzá intézett szavakat nem érté. Nem szabadulhatott attól a látványtól, mi környezé.

A perronon szünetlen munkásság uralkodott; az ide s oda futkosó vasuti hivatalnokok lámpái szétszórták fényüket s megvilágítják a pályatestet.

A munkások egy része el volt foglalva az összetört kocsi darabjainak eltakarításával. A teherszállító kocsi alól félig összetört ládákat és szétszagattott táskákat vonszoltak elő.

A mozdonyból kibocsátották a gőzt.

Lármáztak, zúgtak és parancsokat osztogattak

A zajnál, zúgásnál, kalapálásnál borzalmasabb volt a hirtelen kórházzá átalakított váróteremben fekvő sebesültek jajkiáltása és haldoklók vonaglása.

Az utast e zaj végre felébreszté merengéséből. A kezében tartott irásokkal a lámpához ment. Kibontogató. Figyelmét két oldalra beirt lap kötötte le. A lap egyik oldalán az elmúlt napi kelet volt olvasható:

Szeptember 2., délután 2 órakor.

Az utas reszketett. Ugy tűnt fel előtte, mintha a halott törött karját megmozdítaná, feléje nyujtaná, hogy az irásokat, melyeket halálakor is görcsösen szorongatott, — elvegye tőle.

Nem, ez csak képzelődés. A nő halva fekszik a fehér takaró alatt, de az a titokteljes csendesség, mi környezé, kérés volt, hogy ne árulja el titkát. Az utas látta, hogy az irás a szerencsétlen nő naplója volt. Olvasásához fogott:

— „Egyetlen szavamba kerülne csak s 6 pillanat alatt itt lenne és azt az egyetlen szót még sem mondhatom ki...

Eltűnök szemei elől; pár óra mulva örökre itt hagyom e várost a nélkül, hogy sejtethetné, mily közel voltam hozzá... hogy tudná azt a rajongó szerelmet, mit iránta érzek...

Nem tudja ő ezt. Levelére az utóbbi időben nem válaszoltam és hallgatásomból

biztosítsa az aratás gyors és akadálytalan lefolyását.

A szükséges intézkedésnek késni nem szabad. Ez országos érdek. Ha a gazda az ideai silány termést sem képes a rendes módon betakarítani, ki fizet akkor adót, ki adja a szükséges milliókat? Ebben a szegény országban minden szemgabont meg kell becsülnünk és megakadályoznunk azt, hogy egy csónó kifacodott eszű éhletes ember válságba kergethesse az országot. Eszükre kell téríteni a lázítókat amugy magyarosan!

Három csapás.

— június 3.

(p) A kár, a csapás sohasem jár egyedül. És nem áll meg háromig. — Ezt tartja a magyar közbeszéd. De igaz is. Most a politikában is beteljesedett ez a fátum. Egymás után jön szépen sorjában a három istencsapás. A 450 millió. A kvóta megállapítása. A közös vámterület újabb tíz évre a nemzetre ráerősztése.

Ausztriában a vércse-szemek meglátták azt a közjogi meddő harcok után mindinkább felszűre kerülő törekvést, mely az országot előbb gazdaságilag akarja erőssé tenni, hogy így mint gazdaságilag erős és független ország nemzete vivja ki politikai önállóságát és függetlenségét.

Ezt a nemes, szép törekvést akarják most minden uton-módon Bécsben letörni, megsemmisíteni. Erre vall a 450 millió követelése, mely nálunk teljesen kimeríti az ország pénzügyi erejét és utját vágja a hasznos, igazi kulturális és gazdasági célokat szolgáló befektetéseknek.

De vegyük hozzá, hogy azon hadsereg részére kérik, sőt követelik e rengeteg milliókat, mely nyílt ellensége a legcsekélyebb magyar szellemnek, mely magyar pénzen és véren fentartott kárhozatos sánca Ausztria érdekeinek. Magyar pénzen hizlaljuk a germanizmust. Különbben is más szempontokat tekintve, ha azon az uton haladunk, melynek utjelzője a 450 millió, előbb-utóbb katonai állam leszünk. A költségvetés egyharmadát lefoglalják a rendes hadügyi költségek. Még ezen felül a mostani fél milliárdos rendkívüli költség, mely ólomsúlylyal nehezedik az ország pénzügyi helyzetére. Kuriozumkép mondják, hogy Ausztriát a kvóta szerint is nagyobb rész terheli és mégis könnyen elviseli. Sanyaru dolog ez. Hisz Ausztria Magyarországtól évtizedeken át kiszarolt horribilis összegekből könnyen fedezheti annak a hadseregnek költségeit, mely hadsereg az ő érdekeit védi és egész szervezetében a nemzetségen alapszik.

De hát egy szörnyszülöttől, a delegációtól várhatja-e a magyar nemzet, hogy erőteljesen, sarkára állva verje vissza azok támadásait, kik e nemzet érdekei ellen rendeznek irtó háborút és 450 millió kirohanásokat.

Ellenben szépítgetik gyalázatos viselkedésüket, hogy a magyar ipart is fogják részeltetni a szállításokban. Szép számú határozati javaslatokat is hoztak e célra. De azt hisszük, hogy körülbelől irott malaszt lesz ez. Ki fogja ellenőrizni. Senki. Tehát rábizzák Pitreich jó lelkére. Így aztán a magyar ipar fogja szállítani az ágyúcsövekhez a — lyukat, Ausztriában meg körülöntik rézzel. Különbben is olyan ez az iparpártolás, mint mikor a siralomházban levő szomorú rab elébe tesznek minden földi jót, ételt és italt. Teljesen

hü képet nyújt a delegáció működéséről az, hogy még csak most, három évtized mulva jönnek rá, hogy a magyar ipart eddig, ugyszólván, egyik téren sem részlették a szállításokban és ezáltal milliókat vontak meg a magyar ipartól.

A másik Isten csapása e nép e az ugynevezett kvóta, melynek megállapítása szintén küszöbön áll. Már meg is választották a kvóta-bizottságot. E bizottság összeállítását tekintve, könnyen nagy kilátásunk van a már most is elviselhetetlenül magas kvóta emelésére, melyet a mostani körülmények között egész bátran nevezhetjük *évi sarcznak*. Vagy kapunk-e valami ellenszolgálatot? Nem.

Érvényesül-e a hadseregben a nemzeti szellem? A legmegdöbbentően, nem. Védi-e az ország érdekeit, érvényesül-e a külügyi képviselőben a magyar állam?

Ellenkezőjét legjobban bizonyítja az, hogy a kereskedelmi kormány kénytelen szaktudósítokat küldeni külföldre, ha neki külföldi szakismeretekre van szüksége, ami kizárólag a konzulátusok kötelessége volna éppen a konzulátusok által évek óta folyik az a gyalázatos kísérlet, hogy eltüntessék, elsikkasszák vagy gyarmati minőségbe hozzák diplomáciai téren az országot. Közösügyes intézményeink csak Ausztriáért dolgoznak és Ausztria közegei. És ezért izzadja ki a magyar ember minden évben a szép számú kvóta-milliókat. Hát nem valóságos sarcz-e ez?

A harmadik csapás e szegény, kifosztott országra: a közös vámterület. Valóságos rákfeneje a mai kormányprátnak. És ezt nem simogatással, hanem tüzes vassal kell irtani, gyógyítani. Egyénileg ugyan felhasználják kortes szolgálatra, rid-g programjuk kendőzésére, de a gyakorlati kivitelől megborzongnak. Mert Béccsel szem-

azt következtette, hogy utolsó levelével nagyon megsértett s azt óhajtom, hogy eddigi ismeretosságuknak s mindennek vége legyen. Minden! A barátság, bizalom, szeretet, mi életem fényét és boldogságát képezte, minden... minden...

Igen! — jól gondolja; utolsó levelével annyira megsértett, hogy mindennek vége lenne, — ha nem szeretném!...

Levelének minden szava emésztő lángként hatolt szívembe... Szavak, melyek büntetnek és ostromoznak, majd hizelegnek, édesgetnek; viszontszerelemért könyörögnek, boldogság után áhítoznak.

Néha ezt, néha azt merithettem belőlük. Ismétlem azokat, keresem értelmüket, vajjon dobogó szívemben tisztán csengenek-e azok.

Ajánlatait ha elfogadnám, bolgog lehetnék... Nem!... nem engedem, hogy esábitó szavakat suttogjon fülembre, nem akarom, hogy valaki boldogtalan legyen miattam... senki se sejtessen semmit, legkevésbé ő — neje.

Remegés fog el arra a gondolatra, ha netalán megtudná, hogy itt tartózkodom... ha magához bivatna.

Miért jöttem ide? Oly boldogság-e, ha néhány óráig azt a levegőt szívom, mit ő; elhinném azt, hogy a szállodából hallatszott harangszó az ő házából jött; a lépések, melyek fölhangzottak hozzám, az ő léptei voltak...

Az éjjeli vonattal tovább utazom. Utoljára látom ezt a helyet. Azután hosszú, igen hosszú élet következik odahaza — egyedül.

Oh! az élet nem rövid, ha oly fiatal valaki, mint én!

Nem bírok tovább ebben a sötét szobában ülni. Nem is tudom, miért teszem

ezt. Hiszen senkire sem kell várnom! Attól pedig, ha elhagyom a szállodát, alig kell tartanom, hogy vele találkozzam. Csaknem hihetetlennek tartom, hogy vele találkozhassam...

Néhány órával később.

Áthattoltam a szűk, sötét utcákon, a patak irányában mentem s kijutottam a folyamparthoz vezető utra.

A távolban szemeim elé tűnt a régi kastély. Az első ember, kit megszólítottam, megmondta ki a tulajdonosa s ki lakik benne. Ő lakott ott!

Elmondta, hogy a kastély környéke embermagasságu füvel van benöve, oda bejutni idegennek nem lehet. Az előbbiről meggyőződtem személyesen.

Felillantottam az ablakba. A kertből két kis gyermek hangját hallottam. Az ő gyermekei voltak.

Óhajtasom volt őt meglátni, de el-siettem, mert féltem, hogy neje észre vesz.

Egy éve lesz, hogy utolszor láttam, két éve mult, hogy először találkoztam vele. Jól emlékszem a sürgölődésre, midőn két évvel ezelőtt a szállodában hirül adták, hogy ő, a híres ember oda fog érkezni. Boszantot, hogy fogadására oly nagy előkészületeket tesznek, de ez csak addig tartott, míg megérkezett Mindnyájunkat elbűvölt! Szüleimet is rabjává tette. Mily büszke voltam arra a kitüntetésre, hogy mellém ült s órákig elbeszélgetett velem. Leginkább a politikáról beszélt. Nejeéről és gyermekeiről is beszélt, de csak néha.

Oly boldog voltam, midőn első levelét megkaptam s amelyben arra kért, hogy válaszoljak levelére. Mindenről irt, de szerelemről egy szót sem. Akkor még nem éreztem, hogy oly nagyon szeretem, de mihelyst

észrevettem, mi történik a szívemben, nem irtam neki többé.

És most, hónapokkal azután kapok tőle levelet. Oh, ezen levél!

* * *

Szobámban ülök és írok, hogy az idő teljék.

Elöttem az asztalon egy marék föld van, melyet a vár sövénye mellől hoztam. Föld melyen ő járt! Ez az egyetlen emlék, mit innen elviszek.

Egy óra mulva elutazom.

Valóban különös, hogy eddig nem történt velem semmi.

Egész nap arra gondoltam, hogy ittlétemet sejtje s el fog jönni, hivatalnól, véletlen által. Reméltem, midőn a kastély felé vezető uton mentem, midőn gyermekeinek a hangját hallottam, hogy találkozom vele, hogy néhány pillanatig láthatom, de hasztalan.

Nem! nem utazhatom el innen, míg őt nem látom. Holnap még itt maradok. Elmegyek hozzá, vagy elhivatom ide. Nem törődöm azzal, vajjon helyesen cselekszem-e, vagy nem. Mindegy! Történjék bármi — maradok.

* * *

Az erkélyről pompás kilátás nyílik a hegyek felé. Látom a helyet, hol a kastély van s az ablakból fény is elötör.

Holdvilágos este van, a hold fénye teljesen megvilágítja a kastély környékét. A fény behatol mindenhova, eltávolítani nem lehet, még akkor sem, ha az ablakok el vannak függönyözve. Így van ez ő nála is.

Kimegyek az erkélyre, kinyujtom karomat az alvó város felé, az ő kastélya irányában és arra gondolok, ki nem tudna

ben veszítenék el a legjövödelmezőbb politikai tőkét.

Pedig önálló vámterület nélkül haladás el sem képzelhető. A közös vámterület kerékkötője minden haladásnak és fejlődésnek. Míg az önálló vámterület háttérében az ipar, kereskedelem fejlődése és az általános jólét áll.

Az önálló vámterület hangoztatása a kormánypártiak részéről jól jövödelmező kortes-fogás. Hisz gyakorlatban törvényeken keresztül gázolja is ragaszkodnak a közös vámterülethez. De a szédítés itt sem marad el. Kolompoltatják, hogy csak egy rossz, frázisos törvényen teszik túl magukat. Ez igaz. Mert az 1899. XXX. tezik nem egyéb Széll handabandázásainál. — Akárcsak az egyszeri ember, kitől kérdik lezárásának okát, feleli: „Leltem egy rossz kötelet“. Ámulva kérdik tovább: „Hisz tán csak ezért nem zárják le?“ „De igen, — feleli — csakhogy a rossz kötélt egy szép fejős tehen nyakán volt“. Az 1899. XXX. tezik frázisossága mellett bizonyít az is, hogy oly könnyen tehetik rajta túl magukat. De ez a törvényeikk az önálló vámterület biztosítéka és végrehajtása ezt vonja maga után.

A magyar nép legsajátosabb jellemvonása, hogy gazdasági kérdések iránt nem érdeklődik és nem szeret számolni. Pedig tíz perc alatt kiszámíthatná azokat a károkat, melyeket a közös vámterület okoz és okozott.

Azért tehát fel a vámsorompókkal!

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Széniori vizit. Vasárnap, június 5-én lesz a második széniori vizit. **Harsányi Pál** szénior vasárnap Hajduböszörményben lesz.

aludni, ha sejtené itlétemet, hogy közelében van az, ki ébren, avagy álmában mindig őt látja szeméi előtt lebegni, ki mindig ő utána vágyódik...

Más álmairól álmodunk, más gondolataival gondolkodunk, a dicsőített szabad akarat nem létezik: Legyőzhetetlen ösztönöm: lemenni az erkélyről, a kerten keresztül átmenni ahoz a széles hidhoz, mely a folyón vezet keresztül és azután oda... oda menni, megmondani: mit ér ez az élet... mit ér neküled?... Tárd ki karjaidat... szoríts kebledre, hadd sirjam ott ki magam... Könyezem. És mégis, úgy érzem, hogy ezek a könyek bátorságot adnak, nem engedik, hogy megalázkodjam előtte.

Nem! nem fogom ezt tenni soha! Nem fogok még egy napig itt maradni, még egy holdvilágos estét itt eltöltani. Még van időm az elutazásra. Utazom.

Néhány perc múlva a vasuton leszek, mely a kastély közelében robog el. Elutazásom alkalmával imádkozni fogok érte és azért a családi tűzhelyért, melynek békéjét, nyugalmát nem akartam megzavarni és hálaímat fogok rebegni az egék urához, hogy győzedelmeskedtem önönmagamon.

A jegyzetet olvasó utas a sorok végeztével könyeket törült ki szeméiből.

— És ha ott maradt volna... mondá alig hallhatóan — és ha ott maradt volna...

— Vele találkozni, vagy pedig a halálba rohanni — mormolá tovább. Pár perczig még nézte a szép fiatal arcot s aztán hangosan szólt: Istennek hálát adhatsz, szegény teremtés, hogy véget ért a szivedben, dúló harc, de én azt hiszem, hogy ez az Óbölcs előrelátása szerint volt intézve.

Loránt (Lőw) József.

menybe megy **Baja Mihály** hittanhallgatóval.

Elhunyt elkész. **Lengyel Sándor** csengeri református lelkész, **Kiss Áron** püspök veje, az éjjel Csengerben hirtelen elhunyt.

A debreczeni izraelita elemi iskolákban az 1903—1904-ik tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok a Simonffy utcai iskola földszinti épületében a következő sorrendben fognak megtartani: Június hó 12-én vasárnap. Délelőtt az I-ső leányosztály. Délután az I-ső fiuosztály. Június hó 13-án hétfőn. Délelőtt a II-ik fiuosztály. Délután a II-ik leányosztály. Június hó 14-én kedden. Délelőtt a III-ik leányosztály. Délután a III-ik fiuosztály. Június hó 15-én szerdán. Délelőtt a IV-ik fiuosztály. Délután a IV-ik leányosztály. Június hó 16-án csütörtökön. Délelőtt a V., VI-ik leányosztály. Délután az V-ik fiuosztály. Június hó 17-én pénteken. Délelőtt 9 órakor évszázó ünnepély a Deák Ferenc-utcai nagytemplomban. A vizsgálatok délelőtt 8 és délután 3 órakor kezdődnek. Az iskolaszék és képviselőtestület t. ez. tagjai, valamint a t. ez. szülők és tanúgyabarak tisztelettel kéretnek, hogy vizsgálatokon megjelenni sziveskedjenek. Az iskolaszék.

A tartalékosok fegyvergyakorlata.

A hadügyminiszter rendelete.

— június 3.

A magyar csapatlások tartalékos tisztjeinek és legénységének, valamint póttartalékosainak fegyvergyakorlatára vonatkozólag a hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki.

A tartalékosok fegyvergyakorlata az idén elüt az előző évek fegyvergyakorlataitól, mert — mint ismeretes — a nagyobb szabásu hadgyakorlat elmarad. Azért azok a tartalékos tisztek és hadapródok, akiknek az idén a nagy hadgyakorlat idején kellett volna bevonulniok, a hadügyminiszternek most kiadott rendelete értelmében július közepétől szeptember közepéig eső időközben kell fegyvergyakorlatukat leszoalálni. Ha a tartalékos tisztek és hadapródok száma oly nagy lenne, hogy ez által kiképzésük zavarodna, úgy csak azokat hívják be, akiknek az idén okvetlenül le kell szolgalniok fegyvergyakorlatukat, azokat a tartalékos tiszteket és hadapródokat, akiknek fegyvergyakorlata elhalasztható, jövő évben fogják behívni.

A mozgósítás esetére parancsoltiszteketül kiszemelt tartalékos tiszteket — ha fegyvergyakorlatukat okvetlenül az idén kell leszoalálniok — a fegyvergyakorlat idejére osztják hadtestekhez osztják be. Még pedig a budapesti 4. hadtesttől a krakkói 1. hadtesthez, a poszonyi 5. hadtesttől a bécsi 2. hadtesthez, a kassai 6. és a temesvári 7. hadtesttől a prsemysl 10. hadtestekhez, a nagyszabeni 12. hadtesttől a lemergi 11. hadtesthez és a zágrabi 13. hadtesttől a gráci 3. hadtesthez.

A tábori tüzérséghez tartozó tartalékos tisztek és hadapródok közül azok, akik a második vagy a harmadik fegyvergyakorlatukat szolgalják, a lövőgyakorlat idejére hivatnak be.

A 6. vartüzér-ezred és a 2. és 3. vartüzér-zászlóalj tartalékos tisztjei és hadapródjai első fegyvergyakorlatukat a lövőgyakorlat ideje alatt végzik.

A második, vagy harmadik fegyvergyakorlatra kötelezettek pedig július elseje és szeptember 15-ike között fogják behívni. A gyalogezredek és vadász-zászlóalj fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékosait (esetleg póttartalékosait) július közepétől szeptember közepéig terjedő időben, tizenhárom napos fegyvergyakorlatra hívják be.

E fegyvergyakorlat idejének meghatározásánál azonban az aratást mi den körülmények között figyelembe kell venni. Az utász-zászlóalj fegyvergyakorlata második időszakának megkezdését augusztus 16-ára rendelte el a közös hadügyminiszter.

Gyilkosság az utcán.

— június 3.

Megdöbbenéssel, izgatottan tárgyalják városzerte azt a szörnyű gyilkosságot, amelynek egy mitsem sejtő fiatal uri ember Debreczen egyik utcáján áldozata lett. Egyrészt az előkelő, dúsgazdag családból származó rokonszenves ifju korai életvesztése felett szánakoznak, másrészt a tettes elmenekülése és a rendőrség hasznavehetlensége felett háborognak.

Általános az a vélemény, hogy ha a debreczeni rendőrség fejlesztésének égetővé vált kérdését nem halogatná folyton abból a szempontból, hogy ugyanis közeledik az államosítás és ahelyett, hogy azon vitatkoznak, vajjon jobb volna-e a csendőrség mint a rendőrség, szaporítanak megfelelően a rendőrséget odaváló, tisztességesen megfizetett kiszolgált katonákkal, akkor hasonló esett lehetetlen lett volna.

Szerdán éjjeltájban **Gajzágó Antal**, **Gajzágó Tivadar**, kolozsvári nagybirtokos 20 éves fia, **Gajzágó Béla** debreczeni kir. ítélőtáblai bíró rokona, aki a Lichtblau-féle önkéntesi tanfolyamra jött Debreczenbe, barátaiival, **Lukács Aladár**, **Schwartz Dező**, **Deutsch Jenő**, **Rétháti Kóvér László**, **Pócsi Mihály** és **Balogh Károly** ifjakkal a Miklóss-utczából a Révész-sikátoron át a Széchenyi-utca felé haladt, amelynek 44. számú házában lakott.

A Széchenyi-utczából egyszerre két részegnek látszó munkás külsejű alak fordult be a sikátorba. Az egyik beleütődött a szélről menő **Deutsch Jenő**-be, aki a részeg embert figyelmeztette, hogy menjen haza és ne kössön bele a járókelőkbe. Társa hallgatni látszott a jó tanácsra és a kötekedőt el akarta onnan vonszolni, de az kiszabadította magát, rárohant az ifjura, előbb megütötte **Kóvér Lászlót**, aki karjával felfogta az ütést, aztán **Gajzágó Antal** mellére csapott le öklével **Majd Pócsi Mihályt** támadta meg, de ez félreugrott és kis pálcájával végig suhintot a támadón.

A tettes ezután társával együtt az **Arany János-utca** felé futásnak eredt és elmenekült.

Gajzágó Antal barátai a földön fetrengve, hörögve találták. Még meg sem győződhetek, hogy mi okozta azt az állapotot, már megdöbbenve tapasztalták, hogy barátjuk meghalt.

Rendőrség semerre sem volt látható. Becsengettek a közeli csendőrkaszárnnyába, de onnan azt a választ kapták, hogy a város területén előforduló eseményekhez semmi köze sincs a csendőrségnek. Megtudták, hogy közelbe lakik **Varga Emil dr.** kerületi orvos. Oda czipelték a holttestet, Két óra múlva végre megérkezett egy rendőr közeg, **Bikfalvy** ügyeletes rendőrbiztos, aki a holttestet a közkórház hallottas kamrájába szállította.

Varga Emil dr. megállapította, hogy **Gajzágó Antal** halálát szurás következtében beállott belső elvérzés okozta.

Gajzágó sebe 1 centiméter hosszú s 2 milliméter széles. A seb, amint a boncolásra került a sor, úgy összehúzódott, hogy nem is volt nyitottnak látható. A gyilkos a szurást egyszerű zsebkéssel ejthette, de a gyilkos számszámot nem dobta el, mert hiába kutatták át a Révész-közt, nem találtak bűnjelt.

A rendőrség csütörtökön reggel megkezdte a kihallgatásokat és a tettes nyomozását. Értékes felvilágosítást adott ebben az irányban **Kelemen Jenő**, a Rózsa Lajos cég egyik segéde, aki a kistemplomnál találkozott a két részeges alakkal. Az egyik szürke kabátban, szürke nadrágban volt,

czipőt és fekete puha kalapot hordott. Középtermetű, miategy 23 éves, széke bajszu, hosszukás arcú. Ez lehetett a tettes. Társa is hasonló koru fiatal embernek látszott.

Mile Pál rendőrfogalmazó Bardócz és Dobos rendőrbiztosokkal végigjárta a gyanus lebujszókat és éjjeli mulató tanyákat. Egyik ilyen helyen láttak két olyan alakot, amelyekre a személyleírás illik. **Az egyiknek véres volt a homloka.** Ugyanott a fiatal emberek is megfordultak ugyanakkor. Mikor az ifjak elhagyták a helyet, a két munkás is felállott és távozott. **Ha ez igaz, akkor előre megfontolt zándékkal gyilkolták.**

Két czukorkaírú gyerek szemtanuja volt a gyilkosságnak. Jelentkeztek a rendőrségnél és ők is hasonló személyleírást adtak. A tettessel volt másik ember kikerülheteti a büntetést, ha ma estig önként jelentkezik. Ha ezt nem teszi, a btk. 374. §-a szerint ő is büntetendő egy évi fegyházig. Sőt még a család részéről nagy jutalomban is részesül.

Gajzágó Tivadar, az áldozat atyja és sógora Szőlőssy bankigazgató, ma délben megjelentek Jeney kapitány előtt és jegyzőkönyvbe vétették, hogy **400 koronát adnak annak, akár rendőr, akár más, aki a gyilkost felfedez.**

Gajzágó Tivadar erdélyi nagybirtokos, aki télen át Kolozsvárott lakik, tegnap délelőtt feltizenegykor értesült fia gyászos végéről. A szomorú hírt táviratban tudatta vele unokafivére Gajzágó Béla, debreczeni kir. ítélőtáblai bír. **A szerencsétlen atya a távirat elolvasására ajultan hanyatlott le székéről.**

Magához térve, a táviratot elrajtatta, nehogy 18 éves leánya Erzs, **aki ezidő szerint menyasszony, de súlyos betegesen fokszik,** a nagy szerencsétlenségről értesüljön, aztán a legközelebbi gyorsvonattal Debreczenbe utazott. Leírhatatlanul megrázó jelenet volt, amint a kórház halottas házában már csak élettelen testét látta viszont szépreményű ifju fiának, aki csak nemrég viruló egészségben vált meg az atyai háztól.

A lesújtott atyának már nem maradt más hátra, minthogy a temetés felől tegye meg intézkedéseit. A temetéssel a Gebauer Károly temetkezési intézetét bízta meg. A holttestet edesapja lefényképeztette, aztán ólomkoporsóba helyezték. Ma este szállítják el Kolozsvárra, ahonnan a Gajzágó család sirboltjában Berkenyesen helyezik örök nyugalomra.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Gajzágó Tivadar és neje szül. Zarándi Knöpfler Karolina, gyermekeik Erzs, Margit, Karola, Ferike, Tivadar, Gyula ugy a maguk, valamint a kiterjedt rokonság nevében is, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtethetlen nemes, jó fiu, testvér és rokonnak Gajzágó Antalnak folyó hó 2-án Debreczenben, életének 20-ik évében, váratlanul történt gyászos elhunytát. Kedves halotjunk Debreczenben történt beszentelése után Kolozsvárra érkezik június hó 4-én reggel 9 órakor és a beszállítás után a temető-kápolnából délután 5 órakor fog az anyaföldnek átadatni, lelkéért az engesztelő szent mise folyó hó 6-án, reggel 10 órakor fog az egek urának bemutatni a földi templomban. Debreczen 1904. évi június hó 3-án. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Legyen nyugalma esendes!

A beszentelés a kórház szertartás termében lesz, amelyhez a Lichtblau intézet tanfolyamhallgatói is teljes számban megjelennek.

*

A rendőrség bünyügyi osztályának vezetője Jeney Miklós kapitány, Mile Pál fogalmazó, Bardócz és Dobos biztosok éjet és nappalt összevéve, lázasan buzgólnak, hogy nyomára jöjjenek a gaz gyilkosnak. A rendőrségnek nehéz munkájában segédkezik a nagy közönség is.

Ma délelőtt fél 12 órakor a közönség köréből olyan fontos adat jutott a rendőrség kezébe, mely ha valónak bizonyul, **a gyilkos ma este már a rendőrség foglya lesz.**

A déli órákban ugyanis egy uri ember jelentette Jeney Miklós kapitánynak, hogy ma reggel, szőlőlőből jöveve, a vásár-téri vasut pályáórának a felesége értécsére adta, hogy ő tudja, ki a gyilkos és ha Dobos biztos arra megy, megmondja neki.

Az asszony ezután elmondotta, hogy tegnap délután a gyilkosságról többekkel beszélgetve, oda-veledött egy fiatal ember, kinek nevét és lakását is megmondotta és az beszélte, hogy ő szemtanuja volt az egész jelenetnek, látta a két résztvevőt futni és az egyikben felismert egy kőműves legényt, kinek nevét is megmondotta, amelyet azonban ez idő szerint a vizsgálat érdekében nem hozhatunk nyilvánosságra.

A rendőrség örömmel vette ezt a fontos adatot, annál inkább, mert az általa beszerzett adatok nagy része, sőt a más forrásból bementett állítólagos gyilkos neve egyezik a pályáóránál által megnevezett kőműves legény nevével.

A rendőrség a birtokába jutott adatok alapján nyomban intézkedett, hogy a pályáórát és az általa megnevezett fiatal embert kihallgassák és ha állításuk valónak bizonyul, **a gyilkos még ma este a rendőrség kezébe kerül.**

NAPI HIREK.

— **Főispáni vacsora.** Domahidy Elemér főispán vasárnap vacsorát ad domahidai birtokán, amelyre a városi és vármegyei tisztviselők hivatalosak.

— **A szervező-bizottság ülése.** A városi szervező-bizottság ma délután 3 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt ülést tart, amelyen folytatni fogják az új szervezeti szabályzat tárgyalását.

— **A csapatkórház.** A csapatkórház ügyében a vegyes katonai bizottság június 10-én, a városház nagy tanács-termében ülést tart.

— **A pallagi vasut építése.** A Pallagra építendő vasut ügye halad a megvalósulás felé. Ma reggel a vasut építése ügyében Debreczenbe érkezett Siller Miklós jogügyi főtanácsos, kinek közbenjöttével a polgármester szobájába értekezlet volt, melyen résztvettek: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Aczél Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok, Kerpely Kálmán igazgató.

— **A lovassági pótraktár.** A közös lovassági laktanyai pótraktár építése tárgyában a bizottság június 11-én a városházán ülést tart.

— **Jogászok mulatsága.** A debreczeni jogakadémia derék hallgatói tegnap este a Dobos-pavillonban társasvacsorát adtak segélyegyleti elnökük: ifj. **Ozory István** tiszteletére. A vacsorán nemcsak a

jogászok nagy számmal, de a debreczeni előkelő társaság számos tagja is részt vett. A poharak vidám csengése közben a szellemes és lelkes felköszöntők egész sora hangzott fel, a melyből a legnagyobb rész az ünnepeleltnököt illette. De kijutott belőle atyjának: dr. Ozory István akadémiai rektorának is. Vacsora után táncz volt a Magyarai testvérek tüzes zenéje mellett.

— **Kossuth dalkör.** Tegnap este 6 órakor a Kossuth dalkör saját helyiségében az e hó 19-iki mulatság vizsgálmi bizottsága Szele György elnöklése alatt ülést tartott, melyen a hangverseny teljes műsorát összeállították s a meghívókat a napokban szétküldik.

— **Egyházi földék.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében tegnap és tegnapelőtt Vecsey Zoltán gazd. bizottsági elnök jelenlétében az egyházi földéket árverelték. A bérbeadás oly kedvező volt az egyháza részére, hogy a bérösszeg 25—30% kal magasabb, mint eddig volt. A földéket egyébiránt sokkal kisebb részletben adták ki, mint eddig, s így többen vehettek bérbe egyházi földet, mint ezelőtt.

— **A debreczeni gazdasági tanintézet hallgatói** segélyző egyesületének bizottsága 1904. év május hó 27-én Sommerfeld Arthur elnöklése alatt rendes bizottsági gyűlést tartott, melynek tárgya szegénysorsu hallgatók segélyezése volt. A bizottság segélyezésre 1700 koronát szavazott meg.

— **Debreczen új állomásfőnöke.** Az államvasutak igazgatója Debreczen állomásfőnökévé Stingli Kálmán máramarosszigeti állomásfőnököt nevezte ki.

— **Marólugot ivott.** Ma reggel fél 7 órakor Eötvös-utca 48. számú háznál **Czina Róza, Kalmár Ignác** tanító cselédje marólugot ivott. A rendőrségtől **Szentpály Béni** dr. a 10. számú rendőrrel ment a helyszínre. A 16 éves leányt kiszállították a kórházba, de a marólug oly rettenetesen összeégette a beleit, hogy életben maradása nagyon kétséges. A délelőtti folyamán künn volt a kórházban a leány anyja, ki azt beszélte, hogy a leány mindig szeretett volna bejutni a dohánygyárba munkásnőnek, de elutasították. Az anyja valószínűnek tartja, hogy a leány ezért lett öngyilkos. A leányt kihallgatni — tekintettel eszméletlen állapotára — lehetetlen.

— **Rablás.** A napokban megemlékezünk arról, hogy Egyeken egy ottani gazdától elraboltak három lovat szekeresül. A debreczeni őrstől Hódossy Sándor őrsparancsnok ment ki nyomozni s ma táviratban jelentette, hogy a határban az elrablott lovakat és szekeret megtalálta sőt 7 más lovat is kézrekerített, de a rablók elmenekültek. Mos aztán Jásznagykun, Bihar és Hajdumegyék területén folytatják az erélyes nyomozást.

— **Díjlövészet.** A polgári lövöldében tegnap díjat nyertek: Legtöbb körrel Szabó Sándor 4 kor. Legjobb mélylövészel Gerőcz József 4 koronát.

— **Vásárhelyiek Debreczenben.** Kedden a csizmadia termelő és árucarnok szövetkezetnek vendégei voltak. Tizennégy hódmezővásárhelyi cipész és csizmadia jött Debreczenbe, hogy az itteni szövetkezet kezelését tanulmányozzák. A vásárhelyieket Tokody János az ottani hasonló szövetkezet elnöke és Kmetykó János szövetkezeti könyvelő vezették. A szövetkezet részéről

Tóth Kálmán elnök fogadta. Megnézték a vásárhelyiek a szövetkezet telepét, könyveit, ügykezelését. Este a Bikában vaosora volt, melyen Tóth Kálmán a vendégekre, Tokody a debreczeni szövetkezetre s annak elnökére üritették poharukat.

— **Esküdtek lajstroma.** Debreczen sz. kir. város esküdtszéki tagokat összeiró bizottsága az esküdtképes egyének 1905 évre szóló alaplaajstromát egybe állította s hogy ezen alaplaajstrom a városháza kistanácstarmében folyó évi július hó 1-től kezdve 15 napon át bárki által megtekinthető, és akár alkalmas egyének kinagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt ezen 15 nap alatt, tehát július 15-ig bezárólag, a hivatalos órákban d. e. 9—11-ig, d. u. 3—5 óráig bárki felszólalhat, ugyancsak a kistanácssteremben közszemlére fognak kitétetni, július hó 16-tól július hó 23-ig bezárólag észrevételeket tehet. A felszólalások és észrevételek az összeiró bizottság elnökénél írásban nyújtandók be, vagy szóval előterjeszthetők.

— **Csikóvásár a Hortobágyon.** A város híres ménéséből szeret vásárolgatni az állam különösen a huszárság részére. A napokban Zedwitz gróf huszárezredes személyesen fogja kiválogatni a hortobágyi híres ménésből a huszár alá való paripákat.

— **A hadházi kövágóhid** építése ügyében most volt az ajánlati versenytárgyalás. Ennek eredménye alapján a vágóhidat, mely 10,500 koronába kerül, Meleg László ujfahértói vállalkozó fogja felépíteni.

— **Új iparossegédek.** Az ipartestület előljárósága május folyamán a következő tanoncokat szabadította fel: Marjai Lajos, Major Imre, Nyakas Imre asztalosok, Pető Sándor, Szegedi György bádigosok, Medgyesi Lajos mézeskalácsos, Takács István, Köblös József csizmadiák, Végh István géplakatos, Bihari László cipész, Kóti Jereimás mészáros, Cseh Róza, Ilyés Zsuzsanna nőiszabók, Burai József kőműves, Czégény Lajos kerékgyártó, Varga József ács.

— **Árverés a csolnakázó-tóra.** A folyó hó 8-án tartják meg az árverést a debreczeni csolnakázó-tóra és a vele kapcsolatos földekre. Tudomásunk szerint érdemes ajánlkozó a bérletre csak a debreczeni Csolnakázó-társaság lesz.

— **Iparos ifjak közgyűlése.** Az iparos ifjak önképző egylete e hónap 12-én, vasárnap tartja évi közgyűlést az ipartestület tanácstermében. A közgyűlés a jövő évi tisztikart választja meg és a múlt évi számadás tételét vizsgálja felül. Ezenkívül az esetleges indítványokat is tárgyalás alá veszik.

— **Légihajó fölszállás.** Brunner Ede légihajós, aki már több ízben szállott fel légi utazásra légihajóval, tegnap újból légi utat tett. A Margit-fürdő telepről, a koresolyázó-helyről szállott fel nagy közönség jelenlétében. Reggel 7 órakor kezdtek megtölteni a nagy léggömböt gázzal s délután 5 órára telt meg teljesen. Ekkor a trapéz-hintán felszállott Brunner. Gyorsan emelkedett fel a légihajó s néhány perc múlva óriási magasságból hulltak egyik helyi divatkereskedő apró reklámzédulái, pompás képet nyújtva. Brunner a Nagyerdő felé vitte a légáramlat s a bátor légi utas stoikus nyugalommal köszöngetett sípkájával a közönségnek. — Brunner 1200—1500 méter magasra emelkedhetett a Nagyerdő fölé. Ott az erdő baloldali részén, a Kovácsok földje czimmal ismeretes tisztáson ereszkedett le. Brunner 18 perczig volt a magasban. Onnan Szikszay Gyula kocsiján szállította vissza Brunner és légihajóját, mely sértetlenül ért le a földre. — Brunner vasárnap délután újra felszáll, még pedig egy a légihajóhoz erősített biciklin.

— **Valódi angol és sollingeni aczélaruk, különlegességek, zsebkések, ollók, bo-**

rotvák, borotváló készülékek és kellékek rendkívül olcsón kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratanál levő kirakatokban.**

— **Fényképező gépek s hozzávaló kellékek.** Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések. Mindennemű utazási czikkék és bőrárak, sollingeni zsebkések és ollók. Férfi ingek, kalapok, nyakkendők nagyválasztékban kaphatók **Borsos Kata** műipar és férfi divat üzletében Debreczen, városház.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A sztrájkbizottság a törvényszék előtt.

Budapest, június 3. A budapesti kir. büntetőtörvényszék előtt ma kezdtek meg a vasuti alkalmazottak sztrájkbizottsága ellen indított bünper végtárgyalását.

A bíróság elnöke Oláh Gábor. A vádat Geszti Andor kir. alügyész képviseli. A 13 vádlott mind jelen van a védőügyvédekkel. Mintegy harmincz tanu van beidézve, köztük **Vöröss László** nyug. államtitkár és **Dobiecki Sándor** debreczeni országgyűlési képviselő. A védelem kívánta **Tisza István** gróf miniszterelnök, **Hieronymi Károly** kereskedelmi miniszter és **Láng Lajos** tanukul való beidézését is. A törvényszék ettől egyelőre elállott, de szükség esetében be fogja őket is idézni.

A vádirat felolvasása után **Vázsonyi Vilmos** védő tiltakozik az abban foglalt hivatalos hatalommal való visszaélés vádja ellen, valamint az ellen is, hogy a vádlottak beismerésben vannak, miután a vádlottak nem tekintik magukat köztisztviselőknék és egyáltalában nem ismerték be az ellenük felhozott vádakat.

Ezután következett **Sarlay János**, nyugati pályaudvari helyettes állomásfőnök kihallgatása. A vádlott **nem érzi magát bünösnek, tagadja, hogy izgatott volna, sőt inkább arra törekedett, hogy békésen érjék el, amit akartak.** Ez pedig csupán az volt, hogy a kormány javaslatával szemben méltányosabb fizetésrendezést érjenek el.

Hasonlóképen vall **Turcsányi** vádlott is. Kihallgatása közben izgalmas incidens fordult elő. A periratok közt volt több sürgöny, amelyek a vizsgálat folyamán nem voltak még ott. **Györffy Gyula** dr. védő ezt konstatálva, tiltakozik az ellen, hogy iratokat csempésznek be.

A tárgyalás folyik. Előreláthatólag eltart 3—4 napig.

A vasutasok fizetés rendezése.

Budapest, június 3. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtti ülésében

vette tárgyalás alá a vasuti alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó kormányjavaslatot.

Heltai Ferencz előadó ismertette a javaslatot, amelynek részleteiből, szerinte, kitűnik, hogy sokkal jobb a hírnél. Bemutatta a vasutasok előmeneteli tervzetét, amelyet a vasutasokra nézve előnyös megoldásnak tart.

Justh Gyula indítványozza, hogy a javaslatot és tervezetet nyomassák ki és a bizottsági tagok közt osszák szét.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— június 3.

Készáru: Csendes.

Buza májusi	5 90—5 06
Buza októberre	6 93—6 94
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6 78—6 79
Zab májusra	—
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5 28—5 30
Tengeri júliusra	5 52—5 54
Tengeri augusztusra	5 74—5 75
Repeze augusztusra	—

TÖRVÉNYSZÉK.

Jövöheti bünygyi fötárgyalások.

1904. június hó 6-án hétfőn: vádtanácsi ügyek, felebbviteli ügyek és ítéldetések. Június hó 7-én, kedden fötárgyalások: **Pető Miklós** s társa ellen súlyos testi sértésért, **Vincze József** ellen szemérem elleni erőszak büntette, id. **Simon Sándor** ellen hatóság elleni erőszakért, **Orosz Gyula** ellen lopás büntetteért. **Cseh Rozália** ellen lopás büntetteért. Ugyanazon napon a II-ik tanács előtt fötárgyalás: **Jantkó Anna Kövér Báláné** ellen vétkes bukásért, **Tivornyák Andrásné** és társa ellen lopás büntette, **Bernát János** ellen lopás büntette, **Kubicsek Sándor** ellen lopás vétsége. Június hó 8-án szerdán, fötárgyalások: **Mamussik József** ellen becsületsértés vétsége, dr. **Benedek János** ellen sajtó útján elkövetett vétség. — Június hó 9-én, csütörtökön, fötárgyalások. **Gyökér Sándor** s 7 társa ellen, súlyos testi sértés büntette, **Kállai Mátyás** s társa ellen, lopás büntette. **Hauer Zsigmond** ellen, lopás büntette. Június hó 10-én, pénteken, fötárgyalások. **Tóth Mihály** ellen, súlyos testi sértés büntette, **Babozán János** ellen, lopás büntette, **Gálfalvi Márton** s társa ellen, gondatlanságból okozott emberölés büntette, **Kovács András** ellen, magánokirat-hamisítás büntette.

Gyilkos mostoha.

(Saját tudósítónktól.)

— június 3.

Nagy kegyetlenséggel véghezvitt gyilkosság történt a napokban Felső-Kenderes községben. Egy elvetemedett asszony állott bosszút egy tizenegy éves kis leányon, aki árulója volt az asszony bünös viszonyának. — **Jeszenák András** nevű embernek második felesége volt **Hunka Katalin**, aki azonban megfélekedezett a hitvesi hűségről s mialatt férje egész nap dolgozott, ő szerelmi találgákra futkosott. **Jeszenáknak** az első feleségétől volt egy 14 éves leánya, aki, mivel sokat kellett

szenvednie mostohaanyjától, végre meguntta a dolgot és besugta az apjának, hogy mostohaanyja minő erkölcstelen életet él. Ebből a felfedezésből elébb verekedés, majd pedig válás lett. Hunka Katalin azonban nem tudta megbocsátani a mostoha leányának, hogy árulója lett s ezért bosszút forralt ellene.

Tegnapelőtt a bűnös asszony megtudta, hogy Jeszenák nincs odahaza, fölkereste tehát a házat s olyan ürügy alatt, hogy valami kendője még ott maradt, bement a szobába, ahová utána ment Jeszenák leánya is, akit aztán Hunka Katalin, mikor a szobába értek, egy előre elkészített kötél segítségével megfojtott, majd pedig azután levágta a megfuladt leány nyelvét.

Az áldozatot előbb a kamarába rejtette el a gyilkos, de azután, hogy bűnét elpalástolja, a hulla lábaira és nyakára téglákat kötött és bedobta a kutba. A halott leány kendője azonban a vízszinre került s ebből rájöttek a gyilkosságra. A gyanu Hunka Katalinra irányult, aki aztán hosszas vallatás után a csendőrök előtt beismerte, hogy ő ölte meg a leányt bosszúból, amiért elárulta. — A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Öngyilkos kereskedő.

(Saját tudósítónktól.)

— június 3.

Temesvárról írják: Az öngyilkosok számora statisztikája ismét egy tragikus esettel szaporodott. A zilált anyagi viszonyok a halálba kergettek egy városszerte jól ismert kereskedőt Politzer Samu józsef városi Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt lakó 38 éves rövidáru kereskedőt ma reggel az izraelita sirkertben agyonlőve találták.

A tragikus eset részletei a következők: Politzer Samu nővére ma reggel egy negyed kilenc óra után kiment az izraelita temetőbe, hogy atyja sírját meglátogassa, melyet virágokkal akart feldiszníteni. Alig ért azonban a sírhoz, borzadva látta, hogy egy férfi fekszik a síron összekuporodva, arcával a föld felé és jobb kezében egy forgópisztolyt szorongat. Sikoltására elősietett a temetőőr, kinek segítségével a hullát felemelték a sírról és ekkor borzadva ismerte fel a hullában saját édes testvérét. A test már teljesen merev volt és jobb halántékán egy lövegből volt látható.

Azonnal értesítették a rendőrséget, mely megjelent a helyszínen és felvette a jegyzőkönyvet. Weisz Feodor dr. is kijött és konstataálta, hogy a szerencsétlen Politzer Samu öngyilkos lett. Tettét még tegnap este követhette el, mert a holttest teljesen hideg és merev volt már. A kabátja zsebében két levelet találtak. Az egyik feleségéhez van címezve, a másik pedig a rendőrséghez szövege. Az utóbbiban elmondja, hogy önként vált meg az élettől és kéri feleségét kiméletesen értesíteni. „Holttestemet ne boncolják fel” így fejezi be sorait. Fiatal özvegye és hat éves fia siratja.

A szerencsétlen ember azelőtt a Politzer testvérek özégnél, majd pedig a Stepperczég fióküzletében volt alkalmazva s mindenütt megszerették szolid és tisztességes magaviseletéért. A holttestet a józsefvárosi temető halottas házában helyezték el.

Egy fiatal gavallér lopása.

— Saját tudósítónktól. —

— június 3.

A rossz társaság megrontja a fiatal lelkeket, a palotában született ép úgy, mint

a viskóban napvilágot látottat. Jelen esetben egy igen jó családból való fiatal 16 éves gavallérról van szó, kinek nagy és előkelő rokonsága van Kolozsváron s atyja, ki pár évvel ezelőtt elhalt, nagy hivatalt viselt és özvegye szép nyugdíjat élvez most utána.

A fiatal davallér magántanuló a kereskedelmi akadémián. De rossz társaságba került s amikor édes anyja megtagadta a segélyt költséges passzióihoz, a lejtőre jutott gavallér nem riadt vissza a legcsunyább büntőtől sem — a lopástól. Állandóan dézsmálta anyja ékszereit, fehérneműit, ruháit, s egyéb értékesíthető tárgyakat elemelt. Rövid idő alatt 1964. koronáig károsította meg a házi tolvaj édes anyját, ki sokat áldozott a pazarló fiura.

Az anya végső elkeseredésében a rendőrséghez fordult a tegnapelőtt, mely a legnagyobb titokban meg is indította a vizsgálatot. Kiderült, hogy a fiatal gavallér egy lakatos segéd barátjával szövetkezve, minden szekrényhez átkulesot csináltatott s így férközött a lopott tárgyakhoz, amelyeket a rendőrség nem kevesebb, mint husz orgazdánál meg is találta.

A még fiatal bűnös töredelmes vallomást tett a rendőrségen s elárulta társai nevét is, kik segítségére voltak a lopott tárgyak értékesítésében és a kapott pénz elverésében. A család úgy határozott, hogy a fiut javító-intézetbe adják.

Az ácsok nyilatkozata.

— június 3.

Az ácsok és kőművesek közt folyó harc újabb mozzanata az ácsok alábbi nyilatkozata:

Hogy a kőműves mesterek szerint az épített károsulna azon esetben, ha a maga munkáját az ácsmester külön vallalná, tagadjuk, sőt szerintünk ez esetben az épített közönségnek minden tekintetben csak haszna és a munka kivétel is csak jobb lehet és mivel minden ácsmunkákérti felelősség amúgy is csak az ácsmestert terheli, ebből kifolyólag csak az ácsmesterek vannak hivatva a tervezőhöz csatolt ácsmunkákra rajzokat s metszeteket kiállítani, melynek folytán tehát az általuk eszközölt ácsmunkákérti haszoneredmény sem a kőműves, hanem az ácsmestereket illeti meg. Ezen haszoneredményt azonban csak az esetben élvezhetik, ha az ácsmesterek nem a kőműves mesterektől, hanem kizárólag csak az épített közönségtől, tehát első kézből kapják ácsmunkájukat.

Hogy pedig az általuk előállított állványok használatát tőlünk megtagadják, bennünket cseppet sem aggaszt, mert a végett az ácsmunka kivitele hiányt semmi esetben sem fog szenvedni. Ami pedig a kőműves mesterek üldözését illeti, mely által a megélhetését lehetetlenné akarják tenni iparos társuknak, mely üldözésre mi semmi okot sem szolgáltatunk: erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy egyedüli vétünk az, hogy nem akarunk a másik iparágunk alárendeltjei lenni és hogy iparjogunkat önállóan kívánjuk gyakorolni; egyszóval mi is élni akarunk és a kőműves mesterek a méltányosság utjától nagyon eltérnek akkor, a mikor jogos kívánságunkat s megélhetésünket akadályozni törekcsenek, mi azonban bizunk a n. é. közönség jóindulatában, hogy igaz ügyünk kivételében segítségünkre fog lenni s nem fogja megengedni, hogy a kőműves mesterek továbbra is lehetetlenné tegyék iparos társuk megélhetését s meg

fognak óvni bennünket azon veszélytől, hogy továbbra is ki legyünk téve a megkárosításnak.

Részünkről tisztelettel kérjük a n. é. közönség becses pártfogását s kérve-kérjük a nagy közönséget, méltóztassanak minket, ácsmestereket megbizni az ácsmunkák vállalásával és elkészítésével és mi teljes erőnkkel igyekezni fogunk a nagy közönség becses bizalmát minden tekintetben kiérdemelni.

Tisztelettel:

Az összes ácsmesterek.

REGÉNYOSAROK

A boldogság.

— Francia regény. —

32

XIX.

Pétert igen mulattatta a Fülöp kínos helyzete s titkon örült, látva, hogy ez milyen kényelmetlenül éri itt magát, mit azonban vidor hangulat színe alá igyekszik rejtteni. Neki képzelete sem volt az e vidék és e korbéli falusi birtokosok egyszerű, mondhatni póriás szokásairól.

Mariánna külsőleg mitsem változtatott gyermekkori szokásain. Hosszas időn át nem volt neki más szalonja, mint e nagy ház, füstös gerendáival, melyről nagy vereshagyma koszorúk függtek alá s melynek közepén a csillár helyett rostélyos kalitka himbálódzott a légben sajtok eiktartására szánva.

A föld népe igen tisztaság kedvelő e vidéken. Ha a tyukok és réczék be is hatolnak minden perczben a lakóház belsejébe, a ház asszonya seprővel felfegyverkezve azonnal talpon van kiűzni őket, átvonulások nyomát eltakarítani.

Az ágyfák és minden bútortat szépen meg van surolva s csillog a tisztaságtól, az asztali edények, étészkezők ragyogók s csinnal vannak berendezve a polczokra; de az ágyak színehagyott, sárga szőrtakaróikkal, melyek a régiség miatt egészen száraz levél színt váltottak, a nagy fekete kemence fölébe akasztott üsttel s berakva fazekakkal, a szobában tanyázó macskák és kis gyermekek az egyenetlen padló, az egyenetlen ablak szegényes kicsinysege, megrepesztett falak, tele aggatva mindennemű házeszközökkel és élelmi cikkekkel, melyeket a szobában járkálva, ki kellett kerülni az embernek, mindez csak nagyon hiányos jóléthez nyújtott kilátást a párisi ifjunak s még csak képzelni sem tudta, hogyan rendezhetne itt be magának műtermet, e homályos törpe helyiségben.

Mivel szeles természete mellett birt finomsággal is, őrizkedett csak egy szóval is Péter előtt a látottak feletti nem tetszését kijelenteni. Annnyit kérdett csupán, hogy itt e szobában fognak-e étkezni?

— Vagy hiszem itt — viszonzá Péter, — Chevreuse kisasszonynak van ugyan az épület valamelyik felében még egy kis lakosztálya, de mióta azt berendeztette magának, még sohasem voltam ott s így nem tudom, van-e külön ebédlő szobája. Ugy tudom, hogy a majorbeliekkel egyenlő életet folytat s azokkal együtt is étkezik.

— Ugy, hát az egész majorház cseléd-ségével egy asztalnál fogunk étkezni? No ez valóban gyönyörű dolog. Ezt nevezem már valódi falusi életmódnak.

E perczben Marcsa lépett a szobába, jelenteni Péternek, hogy ha az uraknak kedvük van egy kerülést tenni a kertbe, ott is lesz mire leülni és hogy a leány asszony is, alkalmasint ott van már André asszonynyal. A kert a ház háta mögött van, tette hozzá a béresné, de ha a leány asszony szobáján akarunk az urak átmenni, akkor nem kell, hogy megkerüljék az egész épületet.

(Folyt. köv.)

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a hres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törí, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:
Dr. Rotschek V. Emil
utóda

Védjegy.

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél
Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerésztárban.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

teremtését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.
Hektoliter vételénél engedmény.
Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel
Máyer Jenő.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon
BORSODY I. S. építész
irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Tempiómok, városi lakóházak, kávéházak, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel elkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgárat. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

NESTLÉ FÉLE gyermek-liszt

fiómulhatatlan
gyomorbeteg, diarrhoeában, bélhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kisértelmezhető fél dobozok a 1 Koronára.
A tisztelt szülőknek próbadobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle
Főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Mindennemű gyógy és ásványvizek

legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly
fűszerár-üzletében,
Főter, a „Bika“-szállodával szemben.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

4360 - 7703/1904.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város által épiendő iparos tanóciz iskola tervszerinti építési munkálatainak felvállalására zártajánlati versenytárgyalás hirdetik. Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előirányozva.

Tétel szám	Munka neme	Összeg	
		korona	fill.
1	Kőműves	41858	52
2	Ács	8816	41
3	Czement, beton	4887	23
4	Bádogos	1509	94
5	Kőfaragó	2615	50
6	Asztalos	4029	—
7	Lakatos	3533	76
8	Mázoló	1073	96
9	Üveges	781	20
10	Vasneműek	10993	30
		80098	82

Nyolczvanezer-ilenozvennyoloz korona és 82 fillér.

Ajánlatok tehők egyes munkanemekre, munkacsoportokra vagy az összes munkákra együttesen.

A verseny árgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munka előirányozati összegének megfelelő 5% bantépénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a városi házipénztárnál 1904 évi június hó 14. napján d. u. 5 óráig letenni és az arról szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan tisztán kirírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1904 évi június hó 15. napjának d. e. 10 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkezendő ajánlatok 1904 június hó 15. napján d. u. 4 órakor a városház nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott kellően fel nem szerelt távirati vagy utóajánlatok, avagy kétséget támasztó kitéjezések tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon válasszthasson vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontásától számítható 60 napig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadhatnak.

Debreczen, 1094. május hó 30.

A városi tanács.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. 8 fillér.

== PÉKEK részére == kenyérre ragaszható számok

füzetekben (egy füzet 1—120-ig kétszer számozva), kapható a
== Városi nyomdában, ==
ára egy füzetnek 10 fill.

Szives figyelmébe!

Kávéházak, szállodák, vendéglősök és kereskedőknek, kik padlójokat tisztán és pormentesen akarják tartani, úgy próbálják meg a kipróbált és nagyon jónak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép barnaszínt nyer Használati utasítással szolgál a hol kapható is

== DARVAS MIKSA ==

fűszer, csémege gyarmatárú és festék kereskedésében Teleki- és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294. sz.

Meghívás.

A Debreczeni Első Temetkezési Egylet, mint szövetkezetek,

felügyelő bizottsága, a szövetkezet igen tisztelt tagjait az alapszabályzat 18. §. b) pontja értelmében

f. 1904 évi június hó 19. napjának délután 3 órájára, Debreczenben, Csapó-utczán, a „Korona“ vendéglő dísztermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

ezzel egybehívja.

Tárgy:

1. A felügyelő bizottság által fogantatott vizsgálat eredményének ismertetése és bejelentése.
2. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1904 június hó 3.

A felügyelő bizottság.

Javaslatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései szívizom betegségek és abból eredő astma ikus bajok, valamint vészeségység stb

Gleichenberg gyógyhely.

== Saison Május 1-től szeptember végéig. ==

Alkalis-muriatikus források: Constantín és Emma-forrás; alkalis-muriatikus szénsav: János forrás, tiszta szénsav: Klausen-forrás, savó, sterilizált tej, (száraz táplálás), kefir, forrás-só beleégzés, fenyőtűgöz beleégzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék, pneumatikus kamrák, édes asványvíz, pezsgő meleg fürdők és természetes szénsavas fürdők szívizom betegségeknek, fenyőtű és acélfürdők Nagy vizgyógyintézet, telepkúra légy, langyos, meleg, pormentes, szélesened levegő erdős fűsikön
Felvilágosítás és prospektus ingyen. — Lakás és kocsimegrendelések az igazgatóságnál Gleichenberg.

Oriási választék

== érkezett raktárra ==

szébbnél-szebb

RUHADISZEKBŐL,

== CSIPKÉK, ==

Guirlandok,

== NAPERNYŐK, ==

DIVAT- és BŐR-ÖVEKBŐL.

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatáruházába,

² Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

H-zi gyártás 15.000 pár czipó.

TURUL czipőgyár részv. társaság

az ország legnagyobb czipőgyára.

Feltűnést keltő árak!

Női bőr
csugos czipő **2 40**
2 frt

Női füzös
czipő, fekete
és színes **2 80**
2 frt

Női gombos
bőrczipő fe-
kete v. színes **3**
3 frt

Női füzös
czipő
box bőr **3 75**
3 frt

Férfi csugos
czipő, borított és sima **2 50**
2 frt

Férfi bőr
füzös czipő **3**
3 frt

Férfi csugos
vagy füzös
Boxcalf **4 25**
4 frt

Színes
női bőr
félczipő **2**
2 frt

Női bőr
félczipő **2**
2 frt

Női, szürke
vitorla vá-
szon félczipő **1**
1 frt

Férfi szürke
vitorlavászon
fél czipő **1 20**
1 frt

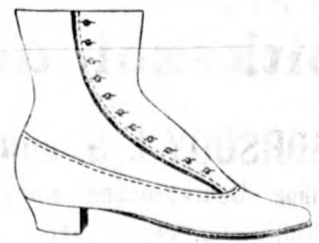
Női félczipő
gumival **1 20**
1 frt

Fekete és szí-
nes, füzös czi-
pők gyerme-
kek részére **90**
90 krtól

Leánygom-
bos félczipő **1 70**
1 krtól

Leány füzös
bőrczipő szí-
nes v. fekete **1 60**
1 krtól

Női szalon
czipő **1 50**
1 frt

**Elegáns,
tartós,
kényelmes
és olcsó.**

Főraktár Debreczen, Piacz-utca 50. szám.

92 saját raktár a bel- és külföldön.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.